

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIO XLVII

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

Το πιο κάτω υλικό συμπληρώνει αυτό που ήδη περιέχεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΠ, στη διεύθυνση:

http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/latinika/ypost_yliko_c_lyk.html

ΜΑΘΗΜΑ XLVII (Lectio septima et quadragesima) Ο ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΑΙ Η ΦΙΛΑΡΕΣΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΑΣ



1) Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία υπό τον Αύγουστο:

με κίτρινο χρώμα: το κράτος το 31 π.Χ.

με πράσινο χρώμα: οι περιοχές που κατακτήθηκαν την εποχή του Αυγούστου

με ροζ: τα υποτελή κράτη

2) Η προτομή του αυτοκράτορα Οκταβιανού Αυγούστου

Να μελετήσετε τις πιο κάτω προτάσεις και να τις αναγνωρίσετε (εισαγωγή, εξάοτηση, εκφορά, δικαιολόγηση εκφοράς)

- | | |
|---|-------------------------------|
| 1. Hac re audita Augustus voluit filiam deterrere quominus id faceret. (Lectio XLVII) | } SOS! βλ. και:
Lectio XLV |
| 2. Non dubito quin calva esse nolis. (Lectio XLVII) | |
| 3. Quid ergo non times ne istae te calvam faciant? (Lectio XLVII) | |

Λεξιλόγιο

filia -ae, θ.1: θυγατέρα / mature (επίρρ.): πρόωρα / habeo, habui, habitum, habere, β': έχω / coepi (ελλειπτ. ρήμα, γραμμ. § 98,1): άρχισα / canus -a -um: άσπρος, άσπρομάλλης / cani -orum: άσπρες τρίχες / qui, quae, quod (αναφ. αντ.): ο οποίος, που / lego, legi, lectum, legere, γ': διαβάζω, μαζεύω, βγάζω (δες: συλλέγω) / secreta (επίρρ.): (στα) κρυφά / soleo, solitus sum, solere, ημιαπ.β': συνηθίζω / hic, haec, hoc (δεικτ. αντ.): αυτός (εδώ) / res, rei, θ.5: πράγμα / audio, audire, auditum, audire, δ': ακούω / volo, volui, velle (γραμμ. § 95): θέλω / deterreo, -terruī, -territum, -terrere (de + terreo > terror -ōris, αρ.3): αποθαρρύνω / quominus (σύνδ.): να / is, ea, id (δεικτ. - επαναλ. αντ.): αυτός / facio, feci, factum, facere, γ': κάνω / consilium -ii(i), ουδ.2: σκέψη, σχέδιο / aliquando (επίρρ.): κάποτε / repente (επίρρ.): ξαφνικά / intervenio, -veni, -ventum, -venire, δ': παρεμβαίνω, εμφανίζομαι απρόοπτα / opprimo, -

pressi, -pressum, -primēre, γ' (ob + premo: πιέζω): πιάνω επ' αυτοφώρω / ornatix –trīcis (<orno: στολίζω, κοσμά), θ.3: κομμώτρια / etsi (εναντ. σύνδ.): αν και / super (πρόθ. + αιτ.): πάνω σε / vestis -is, θ.3 (>vestio, ≈ έσθής <έν-νυ-μι <Φεσ-νυ-μι): φόρεμα / deprehendo, -prehendi, -prehensum, -prehendēre, γ' (de + prehendo): πιάνω, ανακαλύπτω / tamen (επίρρ. ή σύνδ. αντιθ.): όμως / dissimulo, -simulāvi, -simulātum, -simulāre, α': προσποιούμαι ότι δεν (simulo: προσποιούμαι) / video, vidi, visum, vidēre, β': βλέπω / alius -a -ud (αντ. επίθ.): άλλος / sermo -ōnis, αρ.3: λόγος, λόγια / tempus -ōris, ουδ.3: χρόνος / extraho, -traxi, -tractum, -trahēre, γ': βγάζω τραβώντας / ~ tempus: παρατείνω τον χρόνο / donec (χρον. σύνδ.): ωσότου, ώσπου / indūco, -dūxi, -dūctum, -ducēre, γ' (in + duco): εισάγω, φέρνω για συζήτηση / mentio -ōnis, θ.3: μνεία / aetas, aetātis, θ.3: ηλικία, εποχή / tum (επίρρ.): τότε / interrogo, -rogāvi, -rogātum, -rogāre, α': ρωτώ, ζητώ τη γνώμη κάποιου / utrum... an (ερωτ. μορ. – διμελ. ερώτ.): αν... ή / post (πρόθ.) + αιτ.: μετά / aliquot (αόρ. αντ. άκλιτη): μερικοί / annus -i, αρ.2: έτος / sum, fui, esse: είμαι / malo, malūi, malle (magis volo, γραμμ. § 95): προτιμώ / calvus -a -um: φαλακρός / cum: εδώ historicum (=όταν) / ille -a -ud (δεικτ. αντ.): εκείνος / respondeo, -spondi, -sponsum, -spondēre, β': απαντώ, αποκρίνομαι / ego (προσ. αντ.): εγώ / pater, patris, αρ.3: πατήρ / mendacium -ii(i), ουδ.2: ψέμα / obicio, -iēcī, -iectum, -icēre (ob + iacio, iēcī, iactum, iacēre, γ'), γ': προβάλλω αντίρρηση / ~ mendacium: προβάλλω ψεύτικο επιχείρημα / dubito, dubitāvi, dubitātum, dubitāre, α': αμφιβάλλω / quin (σύνδ.): να / nolo, nolūi, nolle (ne volo, γραμμ. § 95): δεν θέλω / ergo (συμπ. σύνδ.): επομένως / quid ergo: γιατί λοιπόν / timeo, timūi, timēre, β': φοβάμαι / iste, ista, istud (δεικτ. αντ.): αυτός / te (προσ. αντ.): εσύ / ne (εδώ: σύνδ. ενδ.): μήπως

Ενδεικτικές δραστηριότητες
(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου του μαθήματος XLVII.

2. Να κλίνετε τα εξής: eo consilio, hac re, aliis sermonibus

3. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση των τύπων (από το κείμενο):

solebat (γραμμ. § 81), intervenit, oppressit, obiecit, deprehendit, extraxit, nolis (γραμμ. § 95)

4. Να μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό:

Hac re audita ille voluit filiam deterrere quominus id faceret. Imperator dissimulavit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit. Nolite, pueri, mendacia matribus dicere.

5. Να κάνετε αναγνώριση των πιο κάτω προτάσεων του κειμένου (είδος, συντακτικός ρόλος, εξάρτηση, εισαγωγή, εκφορά):

quos... solebat

Etsi... canos

donec...aetatis

utrum... calva

Cum illa respondisset

Quid... times? (=κύρια ερώτηση)

6. Να μεταφέρετε το υπογραμμισμένο ρήμα στον ενεστώτα και να κάνετε τις αναγκαίες αλλαγές στην πρόταση:

Tum interrogavit filiam, utrum cana esse mallet an calva.

7. Να μετατρέψετε την πλάγια ερώτηση της άσκησης 6 σε ευθεία.

8. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να εξηγήσετε το γιατί.

9. Να βρείτε λέξεις ομόρριζες σε Νεολατινικές γλώσσες με τις εξής: mentio, vestis, obicio, tempus, consilium, annus, dubito, audio

10. Για τις εξής λέξεις να βρείτε λέξεις ομόρριζες / με ρίζα στην Αρχαία Ελληνική: volo, super, vestis, video, sermo, mentio, annus, pater

11. α) Ποιο σημαντικό πρόβλημα αντιμετώπιζε ο Οκταβιανός Αύγουστος και πώς προσπάθησε κατά καιρούς να το λύσει;

β) Πού οφείλεται η σκληρότητα την οποία επέδειξε ο Αύγουστος απέναντι στην κόρη του Ιουλία σχετικά με το θέμα της εξορίας της;

Συντακτική ανάλυση προτάσεων μαθήματος XLVII

1. Hac re audita Augustus voluit filiam deterrere **quominus id faceret.**

Είδος: _____

Συντακτικός ρόλος: _____

Εισαγωγή: _____

Εξάρτηση: _____

Εκφορά: _____

Δικαιολόγηση εκφοράς: _____

Παρατηρήσεις: _____

2. Non dubito **quin calva esse nolis.**

Είδος: _____

Συντακτικός ρόλος: _____

Εισαγωγή: _____

Εξάρτηση: _____

Εκφορά: _____

Δικαιολόγηση εκφοράς: _____

Παρατηρήσεις: _____

3. Quid ergo non times **ne istae te calvam faciant?**

Είδος: _____

Συντακτικός ρόλος: _____

Εισαγωγή: _____

Εξάρτηση: _____

Εκφορά: _____

Δικαιολόγηση εκφοράς: _____

Παρατηρήσεις: _____